

Практичне заняття

Завдання 1. У віддаленому населеному пункті відсутні стаціонарні роздрібні торговельні підприємства. Запропонуйте види роздрібно-торговельної мережі, які можна використати з метою забезпечення потреб населення. Яку форму торгівлі можуть мати ці підприємства? Відповідь обґрунтуйте

Завдання 2. В асортименті магазину є сири Швейцарський, Голландський, Київський, Моцарела, Сулугуні, Рокфорд. Перші 3 найменування належать до групи твердих сичужних сирів. Визначте коефіцієнт повноти асортименту групи твердих сичужних сирів, якщо у вітчизняних стандартах передбачені 20 найменувань таких сирів, ще п'ять найменувань таких сирів постачається з інших країн.

Завдання 3. У магазині «Товари повсякденного попиту» значно знизилася оборотність хлібобулочних виробів від місцевого хлібозаводу; масла рослинного в пластиковій тарі, цукру від оптової торговельної бази. Разом з тим попит покупців на них задовольняється не повністю.

Виконуючи обов'язки керівника магазину, визначте вихід із цієї ситуації. Проаналізуйте, які причини могли призвести до такого стану? Які комерційні заходи ви рекомендуєте застосувати з метою покращення оборотності товарів і ефективності діяльності підприємства? Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 4. В асортименті магазину попит мають три найменування сиру з п'яти. Визначте коефіцієнт стійкості асортименту.

Завдання 5. Відомі наступні дані про рух товарів у роздрібному торговому підприємстві за квартал (тис. грн.):

Таблиця 1. Вихідні дані

Товарна група	Запаси товарів на початок кварталу ($З_n$)	Надійшло за квартал ($Н$)	Документоване вибуття, що не є роздрібним продажем ($ДВ$)	Запаси товарів на кінець кварталу ($З_k$)
Продовольчі товари	365	1290	15	310
Непродовольчі товари	870	3480	30	950
Разом	1235	4770	45	1260

Визначте роздрібний товарооборот по окремих товарних групах

Методичні рекомендації:

Сума роздрібного товарообороту разом з недокументованими витратами (P_{TO}^{HB}) розраховується за формулою:

$$P_{TO}^{HB} = Z_n + H - ДВ - Z_k$$

Завдання 6. Проаналізуйте в динаміці за два роки товарообіг торговельного підприємства за показниками: товарообіг за день торгівлі, товарообіг на одного працівника, товарообіг на 1 м. кв. торговельного залу, використовуючи дані, наведені в таблиці 1. Зробіть відповідні висновки.

Таблиця 2. Вихідні дані для розрахунків

Показник	2021 р.	2022 р.
Обсяг реалізації товарів, тис. грн. у тому числі:	25450,2	28670,4
товарів групи А	10250,3	12110,4
товарів групи Б	6240,5	6850,3
товарів групи В	7460,1	8430,8
товарів групи Г	1499,3	1278,9
Кількість працівників, осіб	10	12
Площа торговельного залу, кв. м.	60	60
Кількість днів торгівлі, днів	358	360

Завдання 7. Визначте суму роздрібного товарообігу, якщо у звітний період підприємство отримало такі надходження обігових коштів:

- вартість проданих населенню споживчих товарів за готівку складає 26 000 грн, за розрахунковими чеками банків – 82 600 грн;
- вартість товарів, проданих у кредит (кредит надається на шість місяців) – 15 000 грн; вартість упаковки, що має продажну ціну, яка не входить в ціну товару – 640 грн;
- вартість скляного посуду, що має заставну ціну, проданого з товаром – 250 грн.

Методичні рекомендації до виконання завдання

До складу роздрібного товарообігу входить:

- вартість проданих населенню споживчих товарів (за готівку; за кредитними картками; за розрахунковими чеками банків; за перерахуваннями з рахунків вкладників);
- вартість товарів, проданих поштою з оплатою за безготівковим розрахунком; вартість товарів, проданих у кредит в обсязі повної вартості товарів;
- вартість товарів, зданих на комісію в обсязі комісійних винагород, якщо торговельне підприємство не є власником товарів; в розмірі повної вартості, якщо торговельне підприємство є власником товарів; повна вартість товарів, проданих окремим категоріям населення зі знижкою;
- вартість проданих за передплатою друкованих видань;
- вартість упаковки, що має продажну ціну, яка не входить у ціну товару.

Вартість скляного посуду, що має заставну ціну, проданого з товаром до роздрібного товарообігу не входить.

Завдання 8. Розрахуйте роздрібну ціну продукції виходячи з таких даних:

- собівартість — 50 грн;
- рентабельність — 25 % до собівартості;
- націнка посередницької організації — 10 грн;
- ПДВ — 20 %;
- торгова націнка — 15 грн.

Завдання 9. Відомі такі вихідні дані:

- повна собівартість виробу — 90 грн;
- націнка посередницької організації — 20 грн;
- податок на додану вартість в роздрібній ціні — 40 грн;
- торговельна надбавка — 15 % роздрібною ціні;
- роздрібна ціна виробу — 200 грн.

Визначте: а) оптову ціну підприємства; б) прибуток підприємства в розрахунку на один виріб.

Методичні рекомендації

Ціна продажу (роздрібна ціна) являє собою категорію, у якій переплітаються певні суспільні відносини. Важлива особливість роздрібних цін полягає у тому, що вони поєднують економічні відносини (інтереси) як сфери виробництва, так і сфери обігу. У зв'язку з цим рівень і динаміка роздрібних цін визначається чинниками, що діють у сфері виробництва (обсягом і асортиментом випуску продукції, собівартістю виробництва тощо), і чинниками, що діють у сфері споживання: рівнем доходів населення та їх своєчасною виплатою, дією регуляторної політики держави щодо роздрібних цін і оплатою праці, продажем товарів і наданням послуг за пільговими цінами (тарифами) деяким групам населення, удосконаленням пенсійного забезпечення, змінами у соціальному і віковому складі населення тощо. Отже, слід відзначити соціальну спрямованість роздрібною ціни. Сучасну роздрібну ціну суб'єкт господарювання може визначити за формулою:

$$PЦ = \left[\frac{ГВЦ\text{або}ЗЦ}{(1 + ПДВ\delta)} + ТЗВ + ТН \right] x(1 + ПДВ\delta), \quad (1)$$

або:

$$PЦ = \left[\frac{ГВЦ\text{або}ЗЦ}{(1 + ПДВ\delta)} + ТЗВ + ОВ + ОП \right] x(1 + ПДВ\delta), \quad [5, \text{с. 94}], \quad (2)$$

де РЦ — роздрібна ціна з ПДВ у грн; ГВЦ — чинна гуртова відпускна ціна (з ПДВ) у грн; ЗЦ — чинна закупівельна ціна з ПДВ у грн, ТЗВ — транспортно-заготівельні витрати у грн; ТН — торговельна націнка у грн; ОВ — планові операційні витрати у грн; ОП — операційний прибуток; ПДВ — податок на додану вартість за чинною ставкою у десяткових дробах.

Торговельна націнка (а саме, торгова надбавка) складається з:

- 1) безпосередньо націнки для відшкодування витрат та отримання прибутку, розрахованої, виходячи з купівельної ціни постачальника без ПДВ;
- 2) податку на додану вартість, включеного до ціни придбання у постачальника;
- 3) податку на додану вартість, нарахованого на торгову націнку.